

Η ΣΥΝΕΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

«Είπεν ούν αύτώ ό Ιησούς· πορεύου καί σύ ποίει ομοίως»

Κατά τη διάρκεια της δημόσιας τριετούς δράσεως του Κυρίου, «λογοποιού τινες άθυροστομείν ειωθότες» (άγιος Κύριλλος Αλεξανδρείας), δηλ. άνθρωποι κουτσομπόληδες πού είχαν συνηθίσει να λέγουν άθυροστομίες, διέδιδαν εις βάρος Του τα ακόλουθα: Έλεγαν πώς ό Χριστός περιφρονεί το Μωσαϊκό Νόμο, «καινά δε αυτός εισφέρει διδάγματα», δηλ. καινούργια διδάγματα εισάγει στο βίο των ανθρώπων. Γι' αυτό έρχεται ό σημερινός νομικός του Ευαγγελίου καί προσπαθεί να παρασύρει τον Ιησού σε κάποια συζήτηση, από την οποία θα επιτύχανε δύο πράγματα, θα έκανε το Χριστό να ομολογήσει πως ο Νόμος του Μωυσή είναι παρωχημένος, ενώ ο υποτιθέμενος δικός Του είναι σωστός. Αγνοούσε πως ο νομοθέτης και της Παλαιάς και της Καινής είναι ο ίδιος ο Χριστός. Ας παρακολουθήσουμε, λοιπόν, τη συνετή συμπεριφορά του Κυρίου απέναντι στο νομικό.

Η αντιμετώπιση του νομικού

Είναι φανερό από τη διήγηση του Ευαγγελίου πως ο νομικός πλησίασε το Χριστό με διάθεση όχι να μάθει, αλλά να πειράξει. Τον αποκαλεί διδάσκαλο:

«Διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωήν αιώνιον κληρονομήσω» (Λουκ.10,25). Ή πρόθεση του νομικού δεν ήταν να μάθει κάτι περισσότερο από εκείνα πού ήξερε, αλλά «συναρπάσαι προσδοκών», ήθελε να παγιδεύσει το Χριστό, κατά τους Πατέρες. Επειδή Ο Χριστός συνεχώς μιλούσε στα κηρύγματά Του για τη Βασιλεία των Ουρανών, ο «περίαιτος» (εγωιστής) νομικός χρησιμοποιεί τα λόγια του Κυρίου για να Τον δελεάσει. Εδώ είναι καί ή σύνεση του Χριστού. Δεν τον αποκαλύπτει. Δεν ξεσκεπάζει την υποκρισία του ούτε τον περιφρονεί. Ο νομικός καυχιόταν για τη γνώση του πάνω στο Μωσαϊκό Νόμο. Ο Χριστός τον παραπέμπει εκεί. «Ο δέ είπε προς αυτόν έν τώ νόμω τί γέγραπται; πώς άναγινώσκεις;» (όπ.π. στίχ. 26). Μάλιστα όταν αποκρίθηκε σωστά, τον επαινέσε ό νομοδότης Κύριος. «Ορθώς άπεκρίθης» (όπ.π. στίχ. 28). Δεν τον έξερέθισε· αντίθετα χωρίς φθόνο καί κακότητα τον επαινέσε δημόσια. Ο νομικός στη συνέχεια, για να μη φανεί πώς είναι κάποιος τυχαίος, ρώτησε ποιός μπορεί να θεωρηθεί για τους ανθρώπους «πλησίον» (όπ.π. στίχ. 29). Ο νομικός ήταν δοχείο γνώσεων, αλλά δεν ήταν σκεύος αρετών. Ο άοίδιμος Μητροπολίτης Κοζάνης Διονύσιος λέγει πώς ή αρετή δε συναντάται πάντοτε όπου υπάρχει γνώση καί όπου λάμπει το αξίωμα. «Η αρετή είναι εις την πράξιν, εις την έφαρμογήν εκείνων πού λέγομεν ότι πιστεύομεν, εις την πραγμάτωσιν των ιδεών πού έκπροσωπούμεν, εις την έκτέλεσιν των θείων εντολών καί όχι απλώς εις την γνώση των», νομικός ήθελε να δείξει στο Χριστό πως δεν είναι τόσο απλά τα πράγματα, όπως τα λέγει, άλλ' έχουν βάθος. Ήθελε να παρουσιάσει τίς ιδέες του, να δείξει πώς υπερέχει όλων. «Όετο γάρ πάντων υπερέχειν», κατά την πατερική γραμματεία. Ο νομικός ρωτάει για τον πλησίον καί ό Κύριος του δείχνει τί κάνει ό πλησίον.

Ό ένας ήθελε γνώσεις κι ό Άλλος του υπέδειξε την πράξη. Με τη φιλόνηρωπη διάθεση αποδεικνύουμε εάν νιώθουμε το διπλανό μας ως πλησίον.

«Είδα τον αδελφόν μου, είδα Κύριον τον Θεόν μου»

Οι διάφοροι φιλόσοφοι του κόσμου τούτου λένε πώς «ό άλλος είναι ή κόλασή μου». Αντίθετα οι Άγιοι έλεγαν: «είδα τον αδελφόν μου, είδα Κύριον τον Θεόν μου». Ο Θεός για μας τους ανθρώπους είναι ό μεγάλος Πλησίον, αλλά για τον καθένα μας ό συνάνθρωπος ας γίνει πλησίον. Μέσα στην Εκκλησία ό καθένας ενώνεται με το Θεό καί με το συνάνθρωπό του. Δεν μας ωφελούν το πλήθος των θεολογικών γνώσεων, όταν είμαστε στε-γνοί από αισθήματα φιλόνηρωπίας καί αγάπης για το διπλανό μας.

Μάλιστα οι πολλές γνώσεις χωρίς την πρακτική εφαρμογή τους γίνονται καί αφορμή κατακρίσεώς μας: «Εκείνος δε ό δούλος, ό γνούς το θέλημα του κυρίου εαυτού καί μη έτοιμάσας μηδέ ποιήσας προς το θέλημα αυτού, δαρήσεται πολλάς» (Λουκ. 12,47). Ο προμνημονευθείς Μητροπολίτης λέγει πώς το νέο πού κόμισε ό Χριστός για το Θεό είναι πώς ό Θεός είναι πατέρας. Καί το νέο πού κόμισε για τον άνθρωπο είναι πώς ό άνθρωπος είναι πλησίον. Κανένα πολιτικό ή κοινωνικό σύστημα δεν έφτασε σ' αυτήν την πληρότητα του Ευαγγελίου. Να βλέπουμε τον κάθε άνθρωπο ως εικόνα του Θεού. Αντίθετα τα πολιτικά συστήματα ομιλούν για παρατάξεις, για ομάδες, για οπαδούς καί ακολούθους. Ή Εκκλησία μας, πού είναι «ό Χριστός παρατεινόμενος εις τους αιώνες», ομιλεί για πλησίον, για αδελφούς, για εικόνες του Χριστού, για αγάπη χωρίς διάκριση, για το έλεος του Θεού.

Αδελφοί μου.

Ό μέγας Αντώνιος έλεγε: «Ουδέποτε προτίμησα το προσωπικό μου συμφέρον από την ωφέλεια του αδελφού μου». Επίσης ό άββας Αγαθών συμπληρώνει: «Αγάπη είναι να βρω έναν λεπρό καί να του δώσω ευχαρίστως το σώμα μου καί, αν είναι δυνατό, να πάρω το δικό του», "Ας τα έχουμε όλα αυτά υπόψη μας, για να κάνουμε κι εμείς ό,τι μπορούμε για τον πλησίον μας, πού είναι ο αδελφός μας.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Λουκ. ι 25-37)

«Τίς εστί μου πλησίον;»

Τω καιρώ εκείνω, Νομικός τις προσήλθε τω Ιησού, πειράζων αυτόν, και λέγων «Διδάσκαλε, τι ποιήσας ζωήν αιώνιον κληρονομήσω;» Ο δε είπε προς αυτόν «Εν τω νόμω τί γέγραπται; πώς αναγινώσκεις;» Ο δε αποκρίθεις είπεν «Αγαπήσεις Κύριον τον Θεόν σου έξ όλης της καρδιάς σου, και έξ όλης της ψυχής σου, και έξ όλης της ισχύος σου, και έξ όλης της διανοίας σου καί τον πλησίον σου ως σεαυτόν». Είπε δε αυτώ «Ορθώς απεκρίθης τούτο ποιεί, και ζήση». Ο δε, θέλων δικαιοούν εαυτόν, είπε προς τον Ιησούν «Και τίς εστί μου πλησίον;» Υπολαβών δε ο Ιησούς είπεν «Άνθρωπος τις κατέβαινεν από Ιερουσαλήμ εις Ιεριχώ, και λησταίς περιέπεσεν οι καί έκδύσαντες αυτόν, και πληγάς επίθέντες άπήλθον, αφέντες ήμιθανή τυγχάνοντα. Κατά συγκυρίαν δε Ιερεύς τις κατέβαινεν εν τη οδώ εκείνη, και ιδών αυτόν άντιπαρήλθεν. Ομοίως δε και Λευϊτης, γενόμενος κατά τον τόπον, έλθών καί ιδών, άντιπαρήλθε. Σαμαρείτης δε τις οδεύων, ήλθε κατ αυτόν, και ιδών αυτόν, έσπλαγχνίσθη, και προσελθών κατέδησε τα τραύματα αυτού, επιχέων έλαιον και οίνον, επιβιάσας δε αυτόν επί το ίδιον κτήνος, ήγαγεν αυτόν εις πανδοχείον, και επεμελήθη αυτού· και επί την αύριον έξελθών, εκβαλών δύο δηνάρια έδωκε τω πανδοχεί, και είπεν αυτώ «Επιμελήθητι αυτού, καί ό,τι αν προσδαπανήσης, εγώ εν τω επανέρχεσθαί με αποδώσω σοι». Τίς ούν τούτων των τριών, πλησίον δοκεί σοι γεγονέναι του εμπεσόντος εις τούς ληστές;» Ο δε είπεν «Ο ποιήσας το έλεος μετ' αυτού». **Είπεν ουν αυτώ ό Ιησούς «Πορεύου, και συ ποίει ομοίως».**

Μετάφραση της Ευαγγελικής περικοπής

Εκείνο τον καιρό ένας νομικός πλησίασε τον Ιησού με σκοπό να τον πειράξει και του είπε: «Διδάσκαλε, τί να κάνω για να κληρονομήσω ζωή αιώνια;». Εκείνος του είπε: «Στο νόμο τί είναι γραμμένο; Τί διαβάζεις;». Αυτός αποκρίθηκε: «Να αγαπήσεις Κύριο τον Θεό σου με όλη την καρδιά σου καί με όλη την ψυχή σου καί με όλη τη δύναμή σου και με όλη τη διάνοιά σου καί τον πλησίον σου όπως τον εαυτό σου». «Ορθά αποκρίθηκες», είπε ό Ιησούς, «κάνε αυτό καί θα ζήσεις». Εκείνος όμως ήθελε να δικαιώσει τον εαυτό του καί είπε στον Ιησού: «Καί ποιος είναι ο πλησίον μου;». Ο Ιησούς απάντησε: «Κάποιος κατέβαινε από την Ιερουσαλήμ στην Ιεριχώ καί έπεσε σε ληστές, οί όποιοι αφού τον έγδυσαν και τον τραυμάτισαν, έφυγαν καί τον άφησαν μισοπεθαμένο. Κατά σύμπτωση ένας ιερέας κατέβαινε στο δρόμο εκείνο άλλ' όταν τον είδε, πέρασε από το απέναντι

μέρος. Όμοια και ένας Λευίτης, όταν έφθασε στον τόπο και τον είδε, πέρασε από το απέναντι μέρος. Ένας όμως Σαμαρείτης, ενώ βιάδιζε, έφθασε κοντά του και όταν τον είδε, τον σπλαχνίσθηκε. Τον πλησίασε, έδεσε τα τραύματα του, αφού τα άλειψε με λάδι και κρασί, τον ανέβασε στο δικό του ζώο και τον έφερε σ ένα ξενοδοχείο και τον περιποιήθηκε. Όταν έφυγε, την επομένη ημέρα, έβγαλε δύο δηνάρια και τα έδωσε στον ξενοδόχο και του είπε: "Περιποιήσου τον καιί οτιδήποτε δαπανήσεις επιπλέον, εγώ θα σου το αποδώσω όταν επιστρέψω". Από τους τρεις αυτούς ποιός σου φαίνεται ότι έγινε πλησίον σ εκείνον πού έπεσε στους ληστές;». Εκείνος είπε: «Αυτός πού του έδειξε την ευσπλαχνία». **Και ό Ιησούς του είπε: «Πήγαινε και κάνε και συ το ίδιο».**